

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ НОРМ ГРОДІЛУ МАКСІ ТА БІОЛАНУ В ПОСІВАХ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ

ЛЕОНТЮК І.Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Уманський національний університет садівництва, Україна

Однією з причин низької врожайності сільськогосподарських культур є забур'яненість посівів, через яку в Україні не добирають 15-20% врожаїв. На засмічених полях неможливо одержати повну віддачу від застосування мінеральних і органічних добрив, високоякісного посівного матеріалу, проведення агротехнічних заходів. Тому є всі підстави вважати, що боротьба з бур'янами є справою великої державної ваги, резервом підвищення врожайності всіх сільськогосподарських культур

В збільшенні виробництва високоякісного продовольчого зерна в нашій країні суттєва роль належить пшениці ярій. У системі заходів, спрямованих на зменшення забур'яненості посівів пшениці ярої, важливе місце відводиться застосуванню гербіцидів – хімічних сполук різної будови, які гальмують або зовсім припиняють ріст бур'янів.

Актуальною проблемою сучасного сільськогосподарського виробництва є розробка технологій, які сприяють підвищенню урожайності культур і в той же час є екологічно безпечними для навколишнього середовища та здоров'я людини. Такими технологіями може бути застосування регуляторів росту рослин, які спроможні не лише підвищувати врожайність, покращувати якість вирощеної продукції, а й збільшувати стійкість рослин до захворювань та стресових факторів, зменшувати норми використання пестицидів.

Метою досліджень було визначення впливу різних норм гербіциду Гроділ Максі та регулятора росту Біолан на забур'яненість посівів, ріст рослин у висоту та врожайність зерна пшениці ярої сорту Колективна 3 в умовах дослідного поля Уманського НУС.

Польові досліді закладали методом рендомізованих повторень. Повторність дослідів трикратна. Площа облікових ділянок становила – 50 м².

Обприскування рослин гербіцидом та регулятором росту проводили в фазу повного куціння пшениці ярої обприскувачем ОГН-600. Витрати робочого розчину 300 л/га.

У результаті проведених досліджень нами встановлено, що рівень забур'яненості посівів пшениці ярої зменшувався при застосуванні препаратів, причому ступінь зменшення залежав від норм і способів їх застосування.

Так, при визначенні забур'яненості посівів через місяць після застосування препаратів нами було встановлено, що при внесенні Біолану за рахунок пригнічення бур'янів краще розвиненими рослинами пшениці ярої, кількість бур'янів зменшилася у порівнянні з контролем на 15,9%, а маса – на 27,6%. При застосуванні 80 мл/га Гроділу Максі було знищено 77,3% бур'янів за кількістю та 73,6% - за масою проти контролю. При підвищенні норми внесення гербіциду зменшувалася кількість та маса бур'янів. Так, за дії 100 мл/га Гроділу Максі кількість бур'янів знизилася проти контролю на 80,6%,

тоді як маса – на 80,2%. За внесення максимальної норми препарату в 120 мл/га рівень забур'яненості знизився проти контролю на 86,2% за кількістю та на 85,7% - за масою.

При сумісному застосуванні Гроділу Максї та Біолану бур'яни знищувалися більш активно, ніж при дії гербіциду без регулятора росту. Це відбувалося за рахунок пригнічення бур'янів рослинами пшениці, які краще розвивалися при дії регулятора росту. Зокрема, при дії 80 мл/га гербіциду з Біоланом бур'янів було знищено за кількістю 84,6%, а за масою – 85,9% у порівнянні з контролем. Застосування 100 мл/га препарату знижувало забур'яненість посівів пшениці ярої проти контролю на 87,9% за кількістю та на 89,1 – за масою. За дії максимальної норми гербіциду (120/га) у суміші з Біоланом було знищено 90,5% бур'янів за кількістю та 92,9% - за масою.

Різною була дія досліджуваних препаратів і на висоту рослин пшениці ярої. Так за внесення 80 мл/га Гроділу Максї висота рослин пшениці ярої збільшилася в порівнянні з контролем на 9,6%. При застосовуванні інших норм гербіциду без Біолану найвищі рослини пшениці ярої формувалися за дії 100 мл/га препарату. Тут висота рослин перевищувала контроль на 12,6%. За внесення 120 мл/га Гроділу Максї висота рослин пшениці ярої була меншою в порівнянні з попередньою нормою препарату, хоча на 8,3% перевищувала контроль.

При сумісному застосуванні Гроділу Максї з Біоланом ріст рослин у висоту активізувався у порівнянні з варіантами, де гербіцид вносили без регулятора росту. Так, найвищі рослини формувалися при дії 80 мл/га гербіциду в суміші з Біоланом. При цьому приріст їх висоти становив у порівнянні з контролем 23,4%. Проте при підвищенні норми внесення гербіциду до 100 і 120 мл/га ріст рослин пшениці ярої у висоту поступово призупинявся в порівнянні з попередньою нормою Гроділу Максї, хоча їх висота і перевищувала контроль відповідно до норм гербіциду на 17,3 та 14,3%.

Проведення аналізу врожайності пшениці ярої у середньому за роки досліджень показало, що за дії Біолану врожайність пшениці ярої зросла у порівнянні з контролем на 3,6%. Внесення 80 мл/га Гроділу Максї без Біолану сприяло підвищенню рівня врожайності культури проти контролю на 2,0%, а за дії 100 мл/га препарату прибавка врожаю становила 5,0%. Застосування 120 мл/га гербіциду сприяло отриманню найменшої прибавки врожаю серед усіх варіантів досліду, однак вона перевищувала контроль на 1,4%. За сумісного внесення препаратів найбільша врожайність була при дії 80 мл/га Гроділу Максї і Біолану і на 9,3% перевищувала контроль.

Таким чином, застосування гербіциду Гроділу Максї внесеного як окремо так і сумісно з регулятором росту рослин Біолан сприяє знищенню забур'яненості посівів пшениці ярої, що в свою чергу позначається на підвищенні врожайності даної культури. Однак при внесенні Гроділу Максї окремо, найвищі прибавки врожаю отримано при нормі застосування 100 мл/га, а при сумісному внесенні з регулятором росту найвищі показники отримано за норми 80 мл/га.